

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราตั้งใจฟังธรรมะของเรานะ ธรรมะของเราคือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือเป็นสัจจะเป็นความจริง เป็นความจริงมันพิสูจน์กันมาแล้วสองพันกว่าปี แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่าศาสนาจะอีกห้าพันปี แล้วคนก็พยายามจะคัดค้านว่ามันไม่มีอยู่ในพระไตรปิฎกหรอก ใ้ว่าห้าพันปี มันไม่มีอยู่ในพระไตรปิฎกหรอก

เวลาการตีความก็ตีความแตกต่างกันไป การตีความแตกต่างกันไปมา แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราะ หลวงปู่มั่น เวลาหลวงตาท่านถามหลวงปู่มั่นเองว่าสีผ้า สีผ้าที่มันมีปัญหากันในสังคม มันสีผ้ามันเป็นอย่างไร หลวงปู่มั่นก็ว่าสีน้ำฝาด สีน้ำฝาดมันมีสีอย่างหยาบ อย่างกลาง อย่างละเอียด มันมีอยู่สีเดียวในสมัยพุทธกาล

ทีนี้คำว่า “สมัยพุทธกาล” นะ เวลาหลวงปู่สิมท่านบอกว่าท่านเคยเกิดพร้อมกับสมัยพุทธกาล หลวงปู่มั่นก็เหมือนกัน เวลาสมัยพุทธกาลแล้วเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านพูด ท่านพูดถึงผลของวัฏฏะ พูดถึงจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

เวลาพระพุทธานุสาสน สอนไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ความไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย มันไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายที่ไหน มันไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ที่ว่าหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงตาพระมหาบัวไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

ไม่ใช่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แบบจีนชื้องเต้ไ้ จีนชื้องเต้มันก็อยากไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายเหมือนกัน มันหายานะ มันหาสมุนไพรมันจะไม่ตายๆ

แต่หลวงปู่มั่นเรา หลวงปู่มั่นเวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาตอนอยู่เชียงใหม่ หลวงปู่เจี๊ยะเล่าให้ฟัง เวลาหมอ หมอน้ำเสียเลยนะ พอหน้าเสียปั๊บ เจ้าคุณก็มาบอก หลวงปู่มั่นท่านรู้แล้ว หมอเขาว่าอย่างไร หมอเขาบอกว่าน่าจะไม่วอด หลวงปู่มั่นบอกไม่ตายหรอก ไม่ตาย กลับบ้านกลับไปอยู่บ้านหนานแดงไ้

เวลาหลวงปู่เจี๊ยะเป็นผู้อุปัฏฐากอยู่ได้ เงินเขามาบาทหนึ่งก็ไปซื้อขนมชั้น ซื้อขนมชั้นมาก มาชงถวายหลวงปู่มัน แล้วอดอดอนนะ หลวงปู่มันท่านไม่ยอมฉัน อะไรท่านก็ไม่ยอมฉัน ท่านจะเป็นชีวิตแบบอย่างให้ลูกศิษย์ลูกหา ให้คนสืบต่อมาได้ยึดเป็นแบบอย่าง

หลวงปู่เจี๊ยะท่านอดท่านออดนะ ท่านรักของท่านนะ เพราะอะไร เพราะเวลาท่าน ปฏิบัติภาวนามา อยู่ที่ทรายงาม ได้ชั้นที่ ๑ ได้ชั้นที่ ๒ บอกใครไม่ได้ บอกใครไม่ได้เพราะมันมี ทั้งบัณฑิตและมีทั้งคนพาล

เวลาบัณฑิต บัณฑิตก็เป็นบัณฑิตที่ดี เป็นผู้รู้แจ้ง แต่บัณฑิตไปตกอยู่ได้คนพาล ถ้าคน พาลพูดแล้วมันจะไม่มีประโยชน์ใจ เก็บเจียบ ต้องหลวงปู่มันเท่านั้น ต้องหลวงปู่มันเท่านั้นที่จะ ได้ฟังธรรมะอย่างนี้

เวลาจะขึ้นไปหาหลวงปู่มัน โอ้โฮ! ออกจากจันทบุรีมาพักที่วัดบวรฯ ทั้งแม่ ทั้งพี่ ทั้งน้อง ร้องไห้ร้องไห้ เพราะท่านเลี้ยงของท่านมา ท่านเลี้ยงของท่านมา ท่านรู้เลยว่าหลวงปู่เจี๊ยะท่าน สุขท่านสบาย อาหารสดๆ ร้อนๆ ต้องยอดเยี่ยมทั้งนั้น ปลาที่ได้มาค้ำคั้นทำให้กิน สำหรับนี้โยนทิ้งเลย

สมัยเด็กๆ นี่พ่อแม่เลี้ยงมาอย่างนั้นนะ แล้วพ่อก็อุปัฏฐากพระอยู่ที่วัดทรายงาม หลวงปู่กงมา เวลาเข้าป่าเข้าเขาไปมันจะลำบากขนาดไหนท่านก็รู้ ท่านรู้เลยว่าลูกของท่านเลี้ยง มา ดูแลมากยิ่งขึ้นในใจ แล้วต้องไปอดไปอยากจะไปอย่างไร

แต่ด้วยคุณธรรม ด้วยธรรมะในใจของหลวงปู่เจี๊ยะ เห็นไหม ที่นั่นมันก็มี หลวงปู่กงมาก็ อยู่ที่นั่น บัณฑิตก็มี พาลก็มี ฉะนั้น เวลาพูดไปแล้วมันจะมีการกระทบกระทั่งกัน คนที่มี คุณธรรมเขาเก็บไว้ในใจ หลวงปู่มันเท่านั้น หลวงปู่มันเท่านั้นนะ

เวลาขึ้นไปหาหลวงปู่มันไป พ่อก็ไปเจอหลวงปู่มัน เวลาไปเจอหลวงปู่มัน เวลารายงานผล ในการปฏิบัตินะ

ที่ผมปฏิบัติมาถูกต้องไหม

ถูก

แล้วให้ผมทำอะไรต่อไป

ก็ทำอย่างเดิมนั้นนะ

อู้อู! อุตส่าห์มาตั้งแต่จันทบุรีขึ้นมามาถึงเชียงใหม่ ให้ทำแบบเดิม แบบเดิมเพราะท่านปฏิบัติมาถูกต้องดีงาม ให้ทำแบบเดิมนั้นแหละ ให้ทำต่อเนื่องไปๆ ถ้ามันถูกต้องดีงามก็เป็นความถูกต้องดีงาม เห็นไหม ความถูกต้องดีงามขึ้นไป

สิ่งที่ว่าเวลาหลวงปู่เจี๊ยะท่านรักท่านเคารพของท่านเพราะอะไร ท่านรักท่านเคารพของท่านเพราะอะไร เพราะหลวงปู่เจี๊ยะท่านปฏิบัติมา ท่านรู้ของท่านมา หลวงปู่กงมา ท่านปฏิบัติกับหลวงปู่กงมามา แต่มันมีคนพาลอยู่ในนั้น ท่านก็หลบหลีกไป พอหลบหลีกไปขึ้นมา เวลาเป็นความจริงๆ เป็นความจริงในใจที่มันยืนยันกันไว้ ท่านถึงเคารพบูชาของท่านไง

เวลาท่านเคารพบูชาของท่าน เวลาท่านอุปัฏฐาก ได้เงินมาบาทหนึ่ง ไปซื้อขนมขึ้นมาแล้วมาขงถวายเป็นหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านไม่ยอมฉัน “โอ้โฮ! คนเฒ่าคนแก่ คนเจ็บไข้ได้ป่วย มันก็ต้องบำรุง” โอ้ย! ทั้งออกทั้งอ่อนนะกว่าหลวงปู่มันท่านจะยอมฉันให้

นี่ไง สิ่งที่ว่าหมอบอกจะตายๆ วิทยาศาสตร์ไง ทางการแพทย์ไง แมคคอร์มิคไง ตายๆ หลวงปู่มันบอกเลย ไม่ตายหรอก ไม่ตาย อย่างไรก็ตามก็ไม่ตาย เพราะว่าอะไร เพราะงานท่านยังไม่ถึงที่สุด วางรากฐานไว้ยังไม่มั่นคง

กลับจากเชียงใหม่ไปอยู่อีสาน เวลาไปถึงภาคอีสานปั๊บ หลวงตาท่านถึงเข้าไปหาหลวงปู่มันตอนนั้น แล้วหลวงตากับหลวงปู่เจี๊ยะไปเจอกันที่นั่น

เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ครูบาอาจารย์ยังเคารพยิ่งบูชา เวลาเอยาเอาอะไรไปให้ท่านนะ ตันไม่มันยืนต้นตาย รตน้าพรวนดินอย่างใดมันก็ไม่พินหรือ แต่มันเป็นโรคคนแก่ เพราะว่ามันเป็นกรรมของสัตว์ สัตว์สร้างเวรสร้างกรรมมามากน้อยแค่ไหน มันจะเป็นโรคชราแล้วมันจะทรมาน คำว่า “ทรมาน” ทรมานแบบโลกใจ แต่ไม่ได้ทรมานในหัวใจของพระอรหันต์หรือ

แต่นี้ท่านพูดไว้หมด แล้วสุดท้ายแล้วนะ ลูกศิษย์ลูกหาพยายามประคบประหงมกันเต็มที่เลย

ท่านบอกว่า ไม่ตายยืนต้น รดน้ำพรวนดินขนาดไหนมันก็ตาย เพราะหมดอายุขัย

นี่ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงท่านมีคุณธรรมในใจของท่าน ท่านมีความเป็นจริงในใจของท่าน

ไม่ใช่มาหลับตาลืมตา มันผิดหวังไง มันผิดหวังแบบเรื่องโลกๆ ใ้ฉันมันเรื่องโลกๆ เป็นวิทยาศาสตร์ เรายืนยันตลอด วิทยาศาสตร์แก้กิเลสไม่ได้ ธรรมะเท่านั้น พุทธศาสตร์

พุทธศาสตร์แก้กิเลสอย่างไร

นี่ไง หลับตาลืมตา

โอ้ย! ไรสาระ ถ้าหลับตาลืมตา จักษุแพทย์ จักษุแพทย์มันรักษาให้เลย หลับตาลืมตา หลับตาลืมตา หลับใน ตาโพลงๆ อยู่ รถไปชนเขาตาย หลับตาลืมตามันแค่กิริยา แค่เรื่องของโลก เรามันผิดหวัง โลกกับธรรม ไม่มีอะไรที่เป็นธรรมเลย โลกๆ ทั้งนั้น หลับตาลืมตา

ดูสิ เมล็ดพันธุ์ เมล็ดพันธุ์แต่ละเมล็ดนะ เวลาเขาเพาะเขาประคบประหงม กว่ามันจะแตกเป็นเป๊ยะเป็นขึ้นมา แล้วเขาจะดูแลรักษามันขนาดไหน พอรักษานะ เวลามันมีต้นไ้

นี่ไง ถ้าคนมีวาสนา หน่อของพุทธรู ถ้าหน่อของพุทธรูมันจะแตกขึ้น มันจะแตกขึ้นมาได้ อย่างไร แล้วจะดูแลรักษากันอย่างไร นี่ครูบาอาจารย์ท่านเป็นอย่างนี้ ท่านดูแลรักษา

เวลาหลวงปู่มั่นวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ๆ วางไว้ทำไม เพราะหลวงปู่มั่นท่านกระเสือกกระสนมาก่อน ท่านไปทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ไปหมด ไปทำไม ไปหาคนสอน ไปหาคนชี้ทาง ไปหาคนบอกหน่อหนึ่ง ไม่มีใครบอกเลย เวลาท่านอันตูในใจของท่าน ไปหาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่เสาร์ว่า ปัญญาท่านมาก ท่านต้องแก้ตัวท่านเอง

นี่ไง เพราะหลวงปู่มั่นท่านได้กระเสือกกระสนมาก่อนไ้ ความได้กระเสือกกระสนมาก่อน ท่านถึงได้วางวัตรปฏิบัติไว้ คำว่า “วางวัตรปฏิบัติไว้” เพื่ออะไร นี่ไง เป็นเครื่องอยู่ๆ เครื่องอยู่ของใจๆ

เวลาหัวใจนะ ดูลิ ที่ว่าหลับตาลืมตา ไปมองแต่เรื่องวัตถุนิยม ไปมองแต่สิ่งที่ว่าโลกเขาติเตียน ไม่มองถึงพฤติกรรมดีหรือชั่ว เวลาพฤติกรรมดีหรือชั่ว ข้อวัตรปฏิบัติมันละลายพฤติกรรม พฤติกรรมของฆราวาส พฤติกรรมของทักสิมานะ พฤติกรรมของคนที่มีมันมักใหญ่ใฝ่สูง

พระเวลาทำข้อวัตรล้างส้วมนะ โยมที่มา วัจจุฎฐิวัตร วัตรในห้องส้วม เพราะคนเรามีกินกับถ่าย เวลากินขึ้นมา เวลากินขึ้นมาก็ต้องมีมารยาท เวลาถ่ายขึ้นมา พระก็มีข้อวัตรปฏิบัติของเขา เวลามันจะสูงส่งมาขนาดไหนเวลาบวชแล้วเป็นนวกะ ผู้ฝึกหัด ผู้บวชใหม่ บวชใหม่มันก็ฝึกหัดของมันขึ้นมา

เวลาฝึกหัดขึ้นมา แล้วทำความสงบของใจได้หรือไม่ ถ้าทำความสงบของใจได้ไง สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

เวลาจิตสงบระงับเข้ามา เวลาจิตสงบระงับนะ “นิพพานเป็นเช่นนั้นเอง” ไร้สาระ เพราะอะไร เพราะในทางวิชาการเขาบอกว่าสมาธิแก้กิเลสไม่ได้

แต่ถ้าไม่มีสมาธิมันจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้อย่างไร เวลาสมาธิก็สมาธิหลับตา สมาธิลืมตา เวลาจะบอกว่าใช้ปัญญา ต้องลืมตาอย่างใหญ่เลย ไม่ลืมตานี้ผิดเลย เพราะมันอายตนะทั้ง ๖

อายตนะทั้ง ๖ มันมีอายตนะภายนอก อายตนะภายใน อายตนะในอายตนะ อายตนะภายนอกมันมาจากไหน มันมาจากไหน ถ้ามันมีสติมีปัญญาเสียหน่อยนะ เพราะเรื่องมันเป็นพื้นๆ

เวลาครูบาอาจารย์ หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่จันทร์เรียนมา

“ดูจิตแก้กิเลสได้ไม่ได้”

คำเดียว “ไม่ได้ครับ”

เวลาหลวงตาท่านคุยกับหลวงปู่เจี๊ยะ “เจี๊ยะ หลวงตาบ๊วกำลังพิจารณากายอย่างใหญ่โต”

เขาคุยกันในเรื่องที่เป็นจริง เป็นจริงมันเป็นภายใน แล้วเวลาพิจารณาภายใน พิจารณาภายในอะไร นี่พูดถึงใจ พูดถึงว่าสิ่งที่กว่าที่มันจะเริ่มต้นขึ้นมาได้

ธรรมทายาท ศาสนทายาทที่จะปลุกปั่นขึ้นมาเขาต้องรู้จริงในใจของเขา ถ้าเขารู้จริงในใจของเขา นี่ใจ ที่ว่าเวลาไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เขาก็ชำระสะสางกันจนมันไปเห็นต้นข้าวว่าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย

ไม่ใช่เงินซื้อองต์ มันไปหาหาสมุนไพรมะกินไม่ให้ตาย ไม่ตายมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ใจหลับตาลืมตาใจ มันมีอะไรหลับตาลืมตา มันเกี่ยวอะไรกับสมาธิ มันเกี่ยวอะไรกับสติ มันเกี่ยวอะไรกับมรรคกับผล...ไม่เกี่ยวเลย มันไม่เกี่ยวกับมรรคกับผลเลยนะ นี่ใจ มันไม่เป็นจริงๆ นี่คือเรื่องของโลกๆ

ถึงว่ามันผิดหวัง ผิดหวังที่ว่ามันไม่เข้าสู่มรรคสู่ผลเลย แล้วพระพุทธานุศาสนานะ จรรโลงพระพุทธานุศาสนานะ

พระพุทธานุศาสนานะ คุณ สามเณรน้อยอายุ ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์ ทำไมเขาเป็นพระอรหันต์ล่ะ สามเณรน้อยนะ ในสมัยพุทธกาลเยอะเยอะไปหมด สมัยปัจจุบันนี้ก็อยู่ที่ครูบาอาจารย์ท่านจะฝึกหัดฝึกฝนขึ้นมา คำว่า “ฝึกหัดฝึกฝนขึ้นมา” ด้วยทวิฏฐิมานะของคน ใครไปรู้เห็นสิ่งใดแล้วมันจะเกิดอีโก้ อีโก้ ชูเปอร์อีโก้

แล้วเวลาทางวิทยาศาสตร์ มีฝรั่งเขาพูด ถ้าอนิจจังนี้เข้าใจได้นะ อนิจจังเข้าใจได้เพราะมันแปรสภาพ แต่อันตตามันไม่ได้หรอก มันไม่มี มันไม่มี มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะมันเริ่มต้นไม่ได้เพราะไม่มีสมาธิ พอมีสมาธิ จิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นคืออะไร คือตนนะ สมาธิเป็นเรานะ สมาธิเป็นตัวเป็นตนนะ

เออ! ก็ตนใจ แต่มึงไม่เห็นตน

ถ้าใครเห็นตน นั่นแหละเริ่มต้น เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป นี่ใจ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมๆ พระอัสสชิ พระมหานามทำไมไม่เห็นล่ะ ก็นั่งฟังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกัน แต่ทำไมไม่เห็นล่ะ

ถ้าเป็นอนิจจังพูดได้ วิทยาศาสตร์เข้าใจหมด ฟังเข้าใจเรื่องอนิจจังมาก เพราะมันเป็น
เรื่องทางวิทยาศาสตร์เลย เพราะเป็นเรื่องโลก แต่อันต์ตาล่ะ

แล้วเขว่ามันเหมือนกัน เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไปเหมือนกัน

ไม่เหมือน ไม่เหมือนเพราะอะไร ไม่เหมือนเพราะไม่มีสมาธิมันเริ่มต้นไม่ได้ เริ่มต้นไม่ได้
เริ่มต้น เกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป มันเป็นอย่างไร มันทำอย่างไร มันเลยกลายเป็นลืมหลับตา
อยู่ข้างนอก

“ถ้าอายตนะไม่ได้เลยนะ ถ้ายิ่งลืมหลับตามันจะเป็นปัญญาไปไม่ได้เลย เป็นปัญญาไป
ไม่ได้เลย”

ลืมหลับตานะ เวลาปัญญาจริงๆ มนุษย์นะปัญญามันเกิดจากสมอง แล้วถ้าเป็นพุทธ
ศาสตร์ เป็นเรื่องการภาวนา ปัญญาเกิดจากจิต

อันนี้เขาพูดถึงอดีต อนาคต ปัจจุบัน ปัจจุบันไม่ได้ ไม่ได้ปัจจุบัน

โอ้! เขาพรวดเพื่อ พรวดเพื่อแต่เรื่องธรรมะ เราถึงบอกว่ามันเลยกลายเป็นลุ่มๆ ดอนๆ ใจ

ดูสิ มหาปิ่น น้องชายหลวงปู่สิงห์ ๗ ประโยค เวลาไปอยู่กับหลวงปู่มัน เพราะอะไร
เพราะตัวเองย่าแยแล้วในเพศบรรพชิต เวลาพี่ชายที่รักมากชักจูงไปหาหลวงปู่มัน

เวลาหลวงปู่มัน หลวงปู่มันศึกษามาด้วยการประพฤติปฏิบัติ หลวงปู่มันศึกษามาด้วย
กรรมฐาน หลวงปู่มันศึกษามาด้วยหัวใจของตน ด้วยความเป็นจริง แล้วเวลา ๗ ประโยคเข้าไป
โอ้! อยู่ป่าอยู่เขาจะมาสอนอะไรเรา

หลวงปู่มันท่านรู้หมด ท่านว่าเลย ไ้ปริยัติๆ ที่รู้จะเอาตัวรอดได้หรือไม่ สิ่งทีปริยัติรู้มันมี
ความเป็นจริงในใจหรือไม่

จนมหาปิ่น น้องชายของหลวงปู่สิงห์หลงใจนะ จากมาเริ่มต้น โอ้โฮ! อหังการมาก สุดทำย
ลงใจ ยอมนะ

แล้วผู้ที่ว่าเวลาหลวงปู่มันท่านฝึกฝนๆ มาไง นี่ไง ว่าถ้าเป็นปริยัติ ปริยัติมันก็ต้องเป็น ปริยัติ มีการศึกษาก็ศึกษามาเพื่อทรงจำธรรมวินัย ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

เวลาหลวงตาท่านพูดเอง ว่าปริยัติๆ เราไม่ได้คัดไม่ได้ค่าน เพราะอะไร เพราะธรรมะของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ วินัยธร ธรรมกถึก

วินัยธรๆ ก็นี่ไง ทรงจำธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศน์ว่าการก็ เรื่องการจำมา แต่เวลาจำมา เวลาพระที่บวชเมื่อแก่ บวชเมื่อแก่ไปขอกรรมฐานจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กรรมฐานไปแล้วก็เข้าป่าไปแล้วก็ ฝึกหัดไป นี่ไง ปฏิบัติ แล้วมันจริง เห็นไหม

นี่ไง เวลามหาปิ่นเขาลงใจแล้ว หลวงปู่มันก็พยายามอบรมบ่มเพาะมา เวลาครูบา อาจารย์ที่เป็นธรรมๆ นะจะบอกว่า “หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา หลวงปู่มันเป่ากระหม่อมมา”

เพราะมันไม่มีใครรู้จักกิเลสหรอก แล้วถ้าเรารู้จักกิเลสเนะ ครอบครวัได้ก็แล้วแต่มีลูกก็ คน แล้วลูกแต่ละคนมันเชื่อฟังเราไหม แล้วลูกแต่ละคนตัดไม้ขาด ตัดลูกไม้ขาดนะ กูไม่เอามึง กู ไม่เอามึง มันมาขอตั้งค์ให้อีกแล้ว เวลากูไม่เอามึง กูไม่เอามึง

กิเลสก็เหมือนกัน กิเลสมันดิ้นรนอยู่ในใจ มันปลิ้นมันปล้อนมันหลอกมันลวง เห็นมัน ใหม รู้จักมันไหม ถ้าไม่รู้จักกิเลสจะแก้กิเลสอย่างไร

นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านไปพบกิเลส ไปเห็นกิเลสขึ้นมาเนะ ลูกตัดพ่อแม่ได้เนะ กิเลสมันเหยียบย่ำทำลายมึงตายได้เลย เวลาปฏิบัติมันหลอกลวงให้ตายได้ เลย ลูกมันฆ่าพ่อแม่ได้ แต่พ่อแม่ฆ่าลูกไม่ลงนะ ฆ่าลูกไม่ได้ เป็นไปได้ยาก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติธรรมๆ จะฆ่ากิเลสๆ เนะ แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติ ปฏิบัติมาท่านหลงท่านไหลเนะ ท่านไปขอเช่าจะขอเลาะ

คูลี หลวงตาท่านพูด เวลาไปเจออวิชา ไปยอมจำนน ไปยอมหมอบอยู่กับอวิชา ไม่ รู้ตัว ถ้าหลวงปู่มันอยู่นะ เราสำเร็จเลย แต่หลวงปู่มันไม่อยู่แล้ว เราต้องฝึกเอง คั่นเอง คั่นคั่ว เอง หลงไหลเอง ให้วิชามันหลอกมันลวงมันพลิกมันแพลงไปอยู่อีก ๘ เดือน นี่กว่าท่านจะพ้น ไปได้ นี่เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติเขารู้เขาเห็นกิเลส ไอ้โฮ! มันสุดยอด

ไม่มีใครหลอกเราได้เท่ากับกิเลสในใจเราหลอกเรา หลอกจนหน้ามืด หลอกจนจำนนกับมันนะ แล้วมันจะไม่ตาย ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายที่ไหน

ไอ้โฮ! ไปพูดเรื่องหลับตาๆ ไอ้โฮ! เวรกรรม เวลาอย่างนี้นั้นไร้สาระ ภาษาเรานะ ผิดหวัง ผิดหวังเลยว่ามันไม่เข้าสู่สัจจะเลย ไม่เข้าสู่ความจริงแม้แต่นิด นิด นิด แต่ของเขายกอดเยียมมะ ลืมตานี้ ไอ้โฮ! วิพากษ์วิจารณ์ร้อยแปด นี่เรื่องโลกๆ

ให้ยืนยันกันไว้ เรายืนยันไว้ว่า ถ้าเป็นความจริงก็คือความจริง บัจฉิตตัง สันติภูมิจิโก ไอ้เรื่องอย่างนั้นมันเป็นกระแสโลก สังคมเห็นได้ไง

เวลานะ เวลาเราเห็นคนชั่ว คนทำลายคน เราเห็นแล้วน่าเกลียดมาก แต่เห็นคนดีไง ดีดี ใจ คนดีดี ดีกว่าเขา ยกอดเยียมกว่าเขา เหยียบยำเขา ทำลายเขา แต่ดีมาก ไม่รู้ว่ามันผิดอย่างไร ไม่เห็นความผิด ก็เขาดีสุดดีเลย...ดีโดยกิเลส เอวัง